

**Előterjesztés a Képviselő-testület részére
a reformátkezés bevezetéséről az Apró Csodák Bölcsődében, valamint a személyes
gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet
módosításáról**

I. Tartalmi összefoglaló

Magyarországon az elhalálozások háromnegyed részéért táplálkozással és életmóddal összefüggő betegségek felelősek. A nem megfelelő táplálkozásnak és életmódnak döntő szerepe van a lakosság kedvezőtlen egészségi állapotának kialakulásában és a nagyarányú elhalálozás bekövetkezésében.

A magyar lakosság kirívóan rossz egészségi állapota számos történelmi, társadalmi, gazdasági, kulturális ok bonyolult eredője, de közvetlenül és meghatározó módon a lakosság életmódjával függ össze.

A hazai táplálkozási szokások egészségtelenek: túlzott az energia-, zsír- és só-bevitel, elégtelen a rost-, zöldség-, főzelék és gyümölcsfogyasztás. A magyar felnőtt lakosság jelentős része túlsúlyos.

Tudományosan bizonyított, hogy a táplálék minősége, mennyisége és összetétele alapvetően meghatározza életünk minőségét is. A bevitt táplálékból fedezzük az életműködéseinkhez szükséges energiát, és abból építjük újjá testünk anyagait, sejtjeit, szöveteit, nap, mint nap. Nem mindegy mikor, mit eszünk, és azt hogyan készítjük el.

A reformtáplálkozás az étkezési szokásaink megújítása, a táplálkozás javítása. Egy olyan sokrétű szemléletváltást jelent, amelyben az egészség helyreállításán, a természetes íz és étvágy megőrzésén, s új ízek megismerésén van a hangsúly. Az élelmiszerek értékét természetes tápanyagtartalmuk adja. Fontos, hogy táplálkozási szokásaink megváltoztatását tudatossá tegyük.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése előírja, hogy a közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani.

Az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (a továbbiakban: OÉTI) 2009. április-június között 984 magyar óvodát vizsgált országos reprezentatív mintán, amelyekbe a felmérés idején összesen 75 271 gyermek járt. Az óvodavezetőket és a főzőkonyhák élelmezésvezetőit személyesen kérdezték ki, azonos kérdőív alapján. A mintát reprezentáló kisebb almintán, 35 óvodában a szülőket is kikérdezték, és laboratóriumi vizsgálatokat is végeztek. A tanulmány megjegyzi, hogy az egészséges táplálkozási szokásokat **minél fiatalabb korban** kell kialakítani.

A tanulmány alapján fogalmazódott meg a gondolat, hogy a bölcsődékbe járó 20-36 hónapos korosztály részére a Zsivaj Óvodában történő reformátkeztetés mintájára – melyet az Egyesített Bölcsődék (a továbbiakban: Bölcsőde) főzőkonyháján készítenek – biztosítani lehetne a kor igényeihez és a felmerült szülői igényekhez igazodva a korszerű étkezés igénybevételét.

A nevelési-oktatási intézményekben biztosított gyermekétkeztetés igénybevételének módjáról és a térítési díjak mértékéről szóló 26/2011. (IX. 1.) önkormányzati rendelet tartalmazza a nevelési-oktatási intézmények gyermekétkeztetési térítési díjainak mértékét. A Zsivaj Óvoda reformcsoportjában a gyermekétkeztetés intézményi térítési díja nettó 430 Ft/fő/nap (+116 Ft Áfával együtt 546 Ft).

Az óvodai reformcsoport intézményi térítési díjának megoszlása (nettó):

reggeli:	99 Ft
ebéd:	272 Ft
uzsonna:	59 Ft
összesen	430 Ft/fő/nap

Ezt kiindulási alapnak vehetjük a Bölcsőde reformcsoportjában a gyermekétkeztetés intézményi térítési díja meghatározásához azzal, hogy a Bölcsődében negyedik étkezésként tízórait is biztosítani kell. Ennek előzetesen kalkulált költsége 44 Ft/fő/nap, amivel az óvodai díjat növelni kell. Így a bölcsődei reformétkezés (napi négyzeri étkezés) intézményi térítési díja nettó 474 Ft/fő/nap lenne (+128 Ft Áfával együtt 602 Ft).

A bölcsődei reformcsoport intézményi térítési díjának megoszlása (nettó):

reggeli:	99 Ft
tízórai:	44 Ft
ebéd:	272 Ft
uzsonna:	59 Ft
összesen:	474 Ft/fő/nap

II. Hatásvizsgálat

A Bölcsőde célja, hogy korszerű, finom ételekkel, változatos étrend biztosításával – amelynek elemei esetenként eltérnek az eddig megszokottól – hozzásegítsék a gyerekeket az egészséges, sokoldalú táplálkozáshoz.

A reformtáplálkozás során a **reggelire** adott felvágottak helyett jó minőségű zöldség, szárazhüvelyes, tojás és tejtermék alapú krémeket kapnak a gyermekek. A felvágottakban kevés a hústartalom, inkább szója és egyéb adalékanyagokat (nitrit, ízfokozók, tartósítószer, zsiradék szalonnát, bőrkét stb.) tartalmaznak. A helyben készített reformétkezésen alapuló reggeli ezeket nem tartalmazza.

A margarin használatát egyéb alternatív élelmiszerek váltanák ki, mint például vaj, illetve hidegen sajtolt olajak, lenmagolaj, tökmagolaj. Fehér kenyér helyett teljes kiőrlésű gabonából készült sütőipari termékeket tud biztosítani a bölcsőde.

A pékáruk kínálata között lehetnének élesztős és élesztőmentes, magvas, sós vagy sómentes, tönkölybúza, vagy rozs alapanyagok felhasználásával készült termékek is.

A Bölcsődében a **tízórai** biztosítása során frissen préselt zöldség- és gyümölcslevekkel, nyers zöldségek, gyümölcsök adásával lehetőség nyílik a cukrozott, mesterséges színezékekkel, tartósítószerrel készült gyümölcslevek kiváltása.

A bölcsődei reform**ebéd** a korosztályuknak megfelelő konzisztenciájú ételek adását jelentené, előnyben részesítve a teljes kiőrlésű gabonaféléket (köles, hajdina, tönkölybúza, barnarizs). A levesek, főzelékek, mártások sűrítésére teljes kiőrlésű lisztet használ a főzőkonyha. A húsokból

a fehérhúsokat (baromfi) és a halat részesíti előnyben a reformétkezés. Előtérbe kerülnek az olyan konyhatechnológiai eljárások, mint a gőzölés, párolás, grillezés, contact főzés vagy a wokban sütés.

Az **uzsonna** elfogyasztása során a gondozónőknek lehetősége nyílna megismertetni a bölcsődéskorú gyermekeket a különböző nyers zöldségekből készült salátákkal pl. joghurtos, kefires, olíva olajos, feta sajtos, tojásos, húsos, halas saláták, teljes kiőrlésű gabonák és különböző olajos magvak hozzáadásával.

A reformtáplálkozás során a cukor kiváltására édesítőszerként mézet, juharszirupot, nyírfacukrot, nádcukrok és a steviát tudná biztosítani a bölcsőde.

A bölcsődei reformétkezés bevezetésének további nagy előnye, hogy az óvodai reformétkezés alapja már a bölcsődés korban megteremtődik. A bölcsődei reformétkezésben résztvevő gyermekek számára a Zsivaj Óvoda reformcsoportja biztosíthatja az ellátást felmenő rendszerben.

III. A végrehajtás feltételei

Az Apró Csodák Bölcsőde (1105 Budapest, Zsivaj utca 1-3.) főzőkonyhája 2013. szeptember 1-jétől biztosítani tudja – a Zsivaj Óvoda reformétkezést biztosító csoportja mellett – a bölcsőde egyik csoportjának reformétkezését is. A reformétkezés kb. 13 fő 20-36 hónapos gyermek számára biztosítaná a napi négyszeri étkezést.

A szülők önkéntesen választhatják ezt a csoportot, amennyiben biztosítani szeretnék gyermekük számára ezt a korszerű táplálkozást. Az étrend összeállításáról dietetikus szakember gondoskodik a gyermekek szükségleteit és a közétkeztetés szabályait szem előtt tartva.

IV. Döntési javaslat

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete az 1. mellékletben foglaltak szerint megalkotja a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló önkormányzati rendeletet.

Budapest, 2013. június 14.

Dr. Szabó Krisztián

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének

...../2013. (... ...) önkormányzati rendelete

**a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 22/2012. (V. 23.) önkormányzati
rendelet módosításáról**

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 29. § (2) bekezdés e) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 23. § (5) bekezdés 11. pontjában foglalt feladatkörében a következőket rendeli el:

1. §

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról szóló 22/2012. (V. 23.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: R.) 1. mellékletének III. pontja a következő 2. alponttal egészül ki:

„2. A bölcsődei reformátkeztetés intézményi térítési díja (Ft/nap):

- a) a reggeli esetében 99 Ft,
- b) a tízórai esetében 44 Ft,
- c) az ebéd esetében 272 Ft,
- d) az uzsonna esetében 59 Ft,
- e) a napi étkezés összesen 474 Ft.”

2. §

Ez a rendelet 2013. szeptember 1-jén lép hatályba.

Kovács Róbert
polgármester

Dr. Szabó Krisztián
jegyző